

ihalede Yeni birim fiyatların hatalı hazırlanan yaklaşık maliyet fiyatları ile kıyaslanmak suretiyle tespit edilmesi

ihalede Yeni birim fiyatların hatalı hazırlanan yaklaşık maliyet fiyatları ile kıyaslanmak suretiyle tespit edilmesi

Kamu İdaresi Türü	Diğer Özel Bütçeli İdareler
Yılı	2021
Dairesi	1
Karar No	10899
İlam No	68
Tutanak Tarihi	9.3.2023
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Yeni birim fiyat

... tarafından ... tarihinde ...'na ihale edilen ... TL sözleşme bedelli ...nde;

A) Yeni birim fiyatların hatalı hazırlanan yaklaşık maliyet fiyatları ile kıyaslanmak suretiyle tespit edilmesi sonucu kamu zararı olduğu iddia edilmektedir.

1- ... iş kaleminin yeni birim fiyatı yapılırken, bu iş kalemi birim fiyat teklif cetvelinde yer alan ... iş kalemi ile benzerlik gösterdiği için ve bu iş kaleminin teklif fiyatı yaklaşık maliyet fiyatına göre %... oranında daha yüksek olduğu için, yeni birim fiyat da bu oran kadar artırımlı olarak belirlenmiştir.

İhale tarihinde yürürlükte olan Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 22'nci maddesinde;

“(1) 12 inci maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen proje değişikliği şartlarının gerçekleştiği hallerde, işin yürütülmesi aşamasında idarenin gerekli görerek yapılmasını istediği ve ihale dokümanında ve/veya teklif kapsamında fiyatı verilmemiş yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedelleri ile 21 inci maddeye göre sözleşme kapsamında yaptırılacak ilave işlerin bedelleri, ikinci fıkroda belirtilen usuller çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenir.

(2) Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır:

a) Yüklenicinin birim fiyatlarının/teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi/grubu ile benzerlik gösteren iş kalemlerine/gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut olan ve yeni iş kalemine/grubuna benzerlik gösteren

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan iş kalemleri/gruplarına ait maliyet analizleriyle kıyaslanarak bulunacak analizler.

ç) Yeni iş kaleminin/grubunun yapılması sırasında tutulacak puantajla tespit edilecek malzeme miktarları, işçi ve makinelerin çalışma saatleri ile diğer tüm girdiler esas alınarak oluşturulacak analizler.

(3) İş kalemi veya iş grubunun niteliğine uygun olarak yukarıdaki analizlere, kaynakların verimli kullanılması gözetilerek aşağıdaki rayiçlerden biri, birkaçı veya tamamı uygulanabilir:

a) Varsa yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçler.

b) İdarede veya diğer idarelerde mevcut rayiçler.

c) İhaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ve ihale konusu işe benzer nitelikteki yapım işlerinin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar.

ç) İdarece kabul edilmek şartıyla, ticaret ve/veya sanayi odasınca onaylanmış uygulama ayına ait yerel rayiçleri.”

hükümleri yer almaktadır.

YİĞŞ’de, yeni birim fiyat tespitinde; yüklenicinin teklifi ekinde idareye sunduğu ve yeni iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kalemlerine ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler ile yüklenicinin teklifinin ekinde idareye verdiği teklif rayiçlerin kullanılması öngörülmüştür. Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle isteklilerden teklif ekinde analiz ve rayiç istenmesi uygulaması kaldırılmış olmakla birlikte, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan iş kalemlerinin yeni birim fiyat tespitinde kıyasen kullanılması mümkündür.

... yılında hazırlanan yaklaşık maliyete esas alınan ... iş kaleminin ilk olarak ... tarihinde ...ce analizi hazırlanmış; ... poz numarasıyla ve ... olarak resmi fiyatlara dahil

edilmiştir. Ancak, ... tarihinde ... Olur'u ile birim fiyat analizinde eksiklikler olduğu ifade edilerek, analiz yeniden düzenlenmiş ve ... tarihinden geçerli olmak üzere ... adı ile resmi birim fiyatlara dahil edilmiştir. Yeni analizde girdilerde büyük oranlarda artışlar yapılmış ve bunun sonucunda, söz konusu iş kaleminin, ihalenin yapıldığı ... yılı resmi birim fiyatı ... TL olmuştur.

Sorguda, ... yeni birim fiyatının, benzer iş kalemi olan ... iş kaleminin yeni birim fiyatın yapıldığı tarihteki resmi birim fiyatı olan ... TL yerine yaklaşık maliyet fiyatı ile yapılması sonucu yeni birim fiyatın olması gerekenden daha yüksek belirlendiği iddia edilmektedir.

İdarenin yeni birim fiyat yaparken yeni birim fiyata konu iş kalemini yaklaşık maliyette yer alan benzer iş kalemi kıyaslamasının dayanağı İdarenin ... sayılı İç Genelgesidir. Genelgede yeni birim fiyat yapılacak poza benzer bir pozun yaklaşık maliyette yer alması halinde iki pozun kıyaslanarak yeni birim fiyatın tespit edilmesi öngörülmüştür. Yeni birim fiyatlar yapılırken Genelge hükümleri uygulanmış ve yeni birim fiyatlara konu pozların yaklaşık maliyette benzer pozlarının bulunması halinde kıyaslama yapılarak yeni birim fiyatlar tespit edilmiştir.

Bunun yanı sıra söz konusu işin ihale tarihi ...'tür. ... poz no.lu ... iş kalemi birim fiyatında dair analiz ...nün ... tarihli Olur'u ile revize edilmiştir. Her ne kadar bu analizin ... tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe konulduğu belirtilse de söz konusu iş kalemi ile ilgili teklif alınan sözleşmelerde fiyatların bu analize göre revize edilmesi öngörülmemiştir.

Bu nedenle İdarenin yeni birim fiyata konu ... iş kaleminin yeni birim fiyatını, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan ve bu iş kalemi ile benzerlik gösteren ... iş kaleminin teklif birim fiyatının yaklaşık maliyet fiyatına oranı ile kıyaslanarak tespit etmesi ... tarihli ve ... sayılı İç Genelge

hükümlerine uygundur.

2- ... tarihinde ... adıyla yeni birim fiyat yapılmıştır.

Yeni birim fiyat yapılırken; ... poz no.lu ... iş kaleminin ihale yılı ... resmi birim fiyatı olan ... TL'ye, benzer iş kalemi olarak kabul edilen birim fiyat teklif cetvelindeki ... teklif fiyatı oranı uygulanmıştır.

Söz konusu işin yaklaşık maliyet hesabında ... iş kaleminin fiyatı ... TL, yüklenici firma tarafından verilen teklif tutarı ... TL'dir. Kıyaslama yapıldığında ...'lük indirim yapıldığı görülmektedir. İhale teklifleri ... tarihinde toplanmıştır. ...yılı ... birim fiyatlarında ... fiyatı ... TL'dir. İndirim uygulandığında ... fiyatı ... olarak tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtildiği gibi bu uygulamanın dayanağı, ...nün ... tarihli ve ... sayılı İç Genelgesidir. Genelge'de, teklif cetvelinde yeni birim fiyat yapılacak iş kalemi ile benzerlik gösteren iş kaleminin olması ve yeni birim fiyatın idarede bulunan rayiçler kullanılarak yapılması halinde, ilgili poz için idarenin yaklaşık maliyet hesabında kullandığı fiyat ile yüklenicinin teklif fiyatının kıyaslanacağı düzenlemesi yer almaktadır.

Bu nedenle İdarenin yeni birim fiyata konu ... iş kaleminin yeni birim fiyatını, birim fiyat teklif cetvelinde yer alan ve bu iş kalemi ile benzerlik gösteren ... iş kaleminin teklif birim fiyatının yaklaşık maliyet fiyatına oranı ile kıyaslanarak tespit etmesi ... tarihli ve ... sayılı İç Genelge hükümlerine uygundur.

İdare yukarıda yer alan her iki iş kalemine ait birim fiyatları, ... tarihli ve ... sayılı İç Genelge hükümlerine uygun olarak tespit etmiştir ancak söz konusu Genelge sözleşmenin eki olarak kabul edilmemiştir.

Bununla birlikte sorguya konu edilen yeni birim fiyatlar kapsamında yapılan incelemede benzer poz kıyaslaması

yapılarak yeni birim fiyat tespitinin toplamda idarenin tenzilatlı olarak yeni birim fiyat belirlemesine yol açtığı ve bu haliyle herhangi bir kamu zararı oluşmadığı anlaşılmaktadır.

Konu ile ilgili ilişkili tutulan ödeme emri belgeleri her ne kadar ..., ... ve ... yıllarına ait ise de denetçi ve savcı görüşlerinde konunun esasına ilişkin olarak ilişilecek husus bulunmadığına karar verilmesinin uygun olacağı belirtildiğinden ve idarenin ..., ... ve ... yıllarına ait hesaplarının da Başkanlığımızın ... tarihli ve ...sayılı Genelgesi uyarınca dairemize muhavvel olduğu göz önünde bulundurularak kamu zararı oluşmayan ... TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına,

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca işbu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, oy birliğiyle karar verildi.

B) ... yeni birim fiyatının; yüklenicinin teklifinde yer alan ... birim fiyatı ile kıyaslanarak tespit edilmesi yerine, yüklenicinin ihale tarihinden sonra (yeni birim fiyat yapım aşamasında) ... pozuna ilişkin vermiş olduğu analiz ve rayiçlere göre tespit edilmesi sonucu kamu zararı oluştuğu iddia edilmektedir.

... poz nolu ... iş kaleminin ... yılı (ihale yılı) resmi birim fiyatı ... TL'dir. Yüklenicinin ... analiz ve rayiçleri kullanılarak (iş kalemine ... yazılmış olmakla birlikte poz numarasından ve teklif cetvelinde ... olmamasından dolayı ... olarak kabul edilmiştir) ... yeni birim fiyatı ... TL olarak tespit edilmiş ve ödemeye bu fiyat esas alınmıştır.

Savunmalarda, ihale tarihi ... olan söz konusu işte, ... tarih ve ... sayı ile sözleşme imzalandığı, ... tarihli resmi yazı ile analizlerin istendiği ve ... tarihinde resmi yazı ile analizlerin idareye sunulduğu,

Analizlerin istenmesinin nedeninin yüklenici ile imzalanan sözleşmenin eki Yapım işleri Genel Şartnamesinin “Sözleşmede bulunmayan işlerin fiyatının tespiti” başlıklı 22. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan;

“(2) Yeni fiyatın tespitinde iş kalemi veya iş grubunun niteliğine göre aşağıdaki sıralamaya uyularak oluşturulan analizlerden biri kullanılır.

(a) “Yüklenicinin birim fiyatlarının / teklifinin tespitinde kullanarak teklifi ekinde İdareye sunduğu ve yeni iş kalemi/ grubu ile benzerlik gösteren iş kalemlerine /gruplarına ait analizlerle kıyaslanarak bulunacak analizler”

hükmü olduğu belirtilmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin yukarıda yer alan 22’nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi hükmüne istinaden analizlerin istendiği ve ... iş kalemine ait yeni birim fiyatın söz konusu analizler esas alınarak yapıldığı anlaşılmıştır.

Ancak, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 30’uncu maddesinde ... tarihinde yapılan değişiklikte teklif ekinde analiz ve rayiç istenmesi uygulamasına son verilmiş olup, ihale tarihi ... olan işte ihaleden sonra yükleniciden istenen analiz ve rayiçlerin yeni birim fiyat tespitinde kullanılması hukuken mümkün olmamakla birlikte, yapılan uygulama, yeni birim fiyatın ... resmi birim fiyatına göre daha yüksek bir yeni birim fiyat belirlenmesi sonucu doğurmadığından, bu haliyle herhangi bir kamu zararına yol açmadığı anlaşılmaktadır.

Konu ile ilgili ilişkili tutulan ödeme emri belgeleri her ne kadar ..., ... ve ... yıllarına ait ise de denetçi ve savcı görüşlerinde konunun esasına ilişkin olarak ilişilecek husus bulunmadığına karar verilmesinin uygun olacağı belirtildiğinden ve idarenin ..., ... ve ... yıllarına ait hesaplarının da Başkanlığımızın ... tarihli ve ... sayılı

Genelgesi uyarınca dairemize muhavvel olduğu göz önünde bulundurularak kamu zararı oluşmayan ... TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına,

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca işbu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, oy birliğiyle karar verildi.

C) İşin devamı sırasında ... adıyla yapılan yeni birim fiyatın, yüklenicinin ... iş kalemi için verdiği teklif fiyatıyla kıyaslanarak belirlenmesi sonucu kamu zararı olduğu iddia edilmektedir.

... yeni birim fiyatı ... ile ... analiz ve rayiçleri kullanılarak ... TL olarak tespit edilmiştir. Bu iş kalemine benzer iş kalemi olarak birim fiyat teklif cetvelinde yer alan ... iş kalemi esas alınmıştır. ... pozunun yaklaşık maliyet fiyatı ... TL iken, yüklenicinin teklif fiyatı ... TL'dir. Yüklenici teklifi ile yaklaşık maliyet kıyaslanarak bulunan oran yeni birim fiyata uygulanmış ve yeni birim fiyat ... TL olarak belirlenmiştir.

Ancak, söz konusu fiyatın aşırı yüksek olması nedeniyle, yüklenici ile mutabakata varılarak ... pozunun teklif fiyatı olan ... TL'nin bu iş kalemi için de kullanılmasına karar verilmiştir.

... iş kaleminin maliyeti ...dan daha yüksek olduğundan, ... iş kaleminin birim fiyatının yüklenicinin ... için vermiş olduğu teklif birim fiyattan ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Konu ile ilgili ilişkili tutulan ödeme emri belgeleri her ne kadar ..., ... ve ...yıllarına ait ise de denetçi ve savcı görüşlerinde konunun esasına ilişkin olarak ilişilecek husus bulunmadığına karar verilmesinin uygun olacağı belirtildiğinden ve idarenin ..., ... ve ... yıllarına ait hesaplarının da Başkanlığımızın ... tarihli ve ... sayılı

Genelgesi uyarınca dairemize muhavvel olduğu göz önünde bulundurularak kamu zararı oluşmayan ... TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına,

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca işbu ilamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere, oy birliğiyle karar verildi.